

Prima instanță: Judecătoria Strășeni mun. Chișinău (jud. D. Mîrzenco)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Guzun, A. Minciuna)

ÎNCHEIERE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Moisei Maria și avocatul acesteia Balaban Galina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Moisei Maria împotriva Tatianeii Luca și Nataliei Catană, intervenienți accesorii notarul public Gabura-Andronic Olga și Dașchevici Victoria cu privire la constatarea nulității contractului de donație și a contractelor de vânzare-cumpărare a imobilului, și

cererea reconvențională înaintată de Luca Tatiana împotriva Mariei Moisei cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea imobilului,

împotriva deciziei din 26 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 octombrie 2009, reclamanta Moisei Maria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Tatianeii Luca solicitând declararea nulității contractului de donație nr. 907 din 09.12.2004, conform căruia donatorul Moisei Maria i-a donat donatarului Tatianeii Luca căsuța de livadă și lotul pomicol cu suprafața de 0,0639 ha, cu numărul cadastral 8015301051, situat în extravilanul Primăriei sat. Cojușna, rl Strășeni, din Întovărășirea Pomicolă „Vara”.

Prin cererea suplimentară înaintată la 26.05.2015, reclamanta Moisei Maria a solicitat declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 968, nr. 969 din 14.04.2015, conform căruia Luca Tatiana a vândut, iar Catana (Luca) Natalia a cumpărat terenul cu modul de folosință - lot pomicol, cu suprafața de 0,04 ha, cu numărul cadastral 8015301.406 și construcția cu suprafața de 62,10 m², cu numărul cadastral 8015301.406.01.

Ulterior, la data de 18.08.2015, reclamanta Moisei Maria și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând constatarea nulității contractului de donație nr. 907 din 09.12.2004 și a contractului de vânzare-cumpărare nr. 968, nr. 969 din 14.04.2015.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, deoarece nu avea copii și nu avea cine să o întrețină la bătrânețe, în luna decembrie a anului 2004, a ajuns la un acord cu Luca Tatiana să meargă la notar și să perfecteze un contract de înstrăinare a imobilului

cu condiția întreținerii pe viață, cu condiția că Luca Tatiana îi v-a asigura întreținerea și ajutorul necesar pe parcursul vieții atât a reclamantei, cât și a concubinului său Luchianciuc Mihai, cu care a construit imobilul în litigiu. Înțelegerea între cele două părți a fost că, pe terenul ce-i aparținea reclamantei să se mai construiască încă o casă, pentru ca pârâta să locuiască separat, ceea ce au și făcut. La 09.12.2004, părțile s-au prezentat la notarul Olga Gabura-Andronic pentru a autentifica actul juridic, însă notarul le-a propus să perfecteze un contract de donație, fără să-i fi explicat reclamantei care sunt consecințele autentificării unui astfel de contract. Despre faptul că, casa și lotul pomicol nu-i mai aparțin, reclamanta a aflat atunci când a înaintat în adresa Oficiului Cadastral Teritorial Strășeni, filiala ÎS Cadastru”, o solicitare privind efectuarea măsurărilor în scopul legiferării bucătăriei de vară, pe care a construit-o împreună cu concubinul său, din mijloace comune cu Luca Tatiana. Astfel, Moisei Maria, plecând la notar cu intenția de a întocmi un contract de înstrăinare a imobilului cu condiția întreținerii pe viață, a semnat, de fapt, cu Luca Tatiana un contract de donație, lipsindu-se de toată averea agonisită de o viață, fapt care a generat necesitatea înaintării prezentei cereri în instanța de judecată.

Menționează reclamanta că, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 969, nr. 968 din 14.04.2015, Luca Tatiana a vândut bunurile imobile litigioase, fapt care a generat modificarea de către Moisei Maria a pretențiilor sale.

La 01 iulie 2010, Luca Tatiana a înaintat în instanța de judecată cerere reconvențională împotriva Mariei Moisei cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea imobilului cu nr. cadastral 8015301.406 și a imobilului nr. cadastral 8015301.406.01.

În susținerea acțiunii reconvenționale s-a indicat că, la 09.12.2004, Moisei Maria i-a donat imobilul cu nr. cadastral 8015301051 ce constă din: căsuța de livadă compusă din trei odăi cu suprafața totală de 94,7 m.p., inclusiv suprafață locativă de 41,5 m.p. cu construcțiile auxiliare și dependențele: subsol, mansardă, cerdac, sarai, două garduri, precum și lotul pomicol cu suprafața de 0,0639 ha. La data de 10.12.2004 a înregistrat la Oficiul Cadastral Strășeni, filiala ÎS „Cadastru”, contractul de donație, devenind astfel proprietarul imobilului cu drepturi depline.

Indică reclamanta că, căsuța de livadă a fost reparată capital din contul mijloacelor financiare ale Tatiane Luca, fiind create condiții contemporane de trai, de care se folosește Moisei Maria, conform înțelegerii. Ulterior, pe sectorul de teren aferent căsuței de livadă, pe care îl avea Luca Tatiana în proprietate privată, legal și din contul mijloacelor financiare proprii, a proiectat și a construit o bucătărie de vară cu suprafața de 62,1 m.p., care a fost înregistrată la Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni, filiala ÎS „Cadastru”, ca bun imobil separat cu nr. cadastral 8015301406. Bucătăria de vară este destinată traiului pentru familia Tatiane Luca.

Afirmă reclamanta că, la 11 mai 2006, Moisei Maria a acționat-o pe Luca Tatiana în instanța de judecată contestând contractul de donație din 09.12.2004. Prin decizia din 23 septembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție s-a confirmat legalitatea contractului de donație din 09.12.2004 încheiat între Moisei Maria, ca donator, și Luca Tatiana, ca donatar. Astfel, în legătură cu litigiul judiciar declanșat de către Moisei Maria, Luca Tatiana împreună cu familia sa nu au acces la imobilul care se află în proprietatea privată a acesteia, deoarece Moisei Maria îi creează obstacole în folosirea

proprietății private, nepermițându-i de a se instala cu traiul în imobil, de a se folosi și de a domicilia în el.

Prin hotărârea din 11 noiembrie 2015 a judecătoriei Strășeni s-a admis acțiunea înaintată de Maria Moisei; s-a constatat nulitatea contractului de donație a imobilului nr. 907 din 09.12.2004, prin care Moisei Maria, a donat, iar Luca Tatiana, a primit căsuța de livadă și lotul pomicol cu suprafața de 0,0639 ha cu nr. cadastral 8015301.051 situate în rl Strășeni, sat. Cojușna, ÎP „Vara”, str. Fructelor, 51, cu aducerea părților la poziția inițială; s-a încasat de la Luca Tatiana taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 1615,38; s-a constatat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 968 din 14.04.2015, prin care Luca Tatiana a vândut, iar Catana Natalia a cumpărat imobilul format din lotul pomicol cu suprafața de 0,04 ha cu nr. cadastral 8015301.406 și construcția cu suprafața de 62,1 m², nr. cadastral 8015301.406.01, cu repunerea părților la poziția inițială; s-a încasat de la Luca Tatiana, Catana Natalia taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 5679,74 lei, de la fiecare; s-a respins acțiunea reconvențională înaintată de către Luca Tatiana.

Prin decizia din 26 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Luca Tatiana și Catană Natalia, prin intermediul avocatului Tetelea Eugeniu; s-a casat hotărârea din 11 noiembrie 2015 a judecătoriei Strășeni și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Moisei Maria împotriva Tatianeii Luca și Catana Natalia cu privire la constatarea nulității contractului de donație și a contractelor de vânzare-cumpărare a imobilului; s-a admis cererea reconvențională înaintată de Luca Tatiana împotriva Mariei Moisei cu privire la înlăturarea obstacolelor la folosirea imobilului și s-a obligat Moisei Maria de a nu crea obstacole la instalarea, folosirea și domicilierea Tatianeii Luca, Nataliei Catană și membrilor familiei acestora în imobilul amplasat în rl Strășeni, sat. Cojușna, ÎP „Vara”, str. Fructelor, 51; s-a încasat de la Moisei Maria în beneficiul Tatianeii Luca taxa de stat în sumă 5494 lei și asistența juridică în sumă de 1000 lei. În rest, pretențiile înaintate s-au respins. Totodată, s-a încasat de la Moisei Maria în beneficiul Nataliei Catană cheltuielile de judecată legate de achitarea serviciilor de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

La 08 decembrie 2016 Moisei Maria și avocatul acesteia Balaban Galina au declarat recurs împotriva deciziei din 26 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului s-a invocat că, decizia contestată este ilegală și nu corespunde circumstanțelor reale ale cauzei, rezultată din examinarea subiectivă, cu aprecierea eronată a legislației în vigoare și a probelor administrate la materialele dosarului și este pasibilă casării.

La fel, a reținut recurenta că, instanța de apel a apreciat probele arbitrar, comițând un șir de erori, încălcând esențial normele de drept material, interpretând eronat prevederile legii, fapt ce a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale Mariei Moisei și anume dreptul la un trai decent, la locuință și la o bătrânețe liniștită.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 26 octombrie 2016. Conform materialelor pricinii, decizia contestată a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 15 noiembrie 2016, însă date despre recepționarea de către recurentă

a actului judecătoresc contestat la materialele pricinii lipsește. Astfel, recursul declarat de către Moisei Maria și avocatul acesteia Balaban Galina, la data de 08 decembrie 2016, se consideră a fi declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Moisei Maria și avocatul acesteia Balaban Galina, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Moisei Maria și avocatul acesteia Balaban Galina, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că

instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de către Moisei Maria și avocatul acesteia Balaban Galina, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Moisei Maria și avocatul acesteia Balaban Galina împotriva deciziei din 26 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală